

Управління відходами

GRI 306-1; 306-2

Відповідальне поводження з відходами є одним із пріоритетних завдань Групи Метінвест. Протягом виробничого циклу виникає певний обсяг промислових відходів. Під час видобутку та збагачення руди утворюються пусті розкривні скельні породи та відходи збагачення (хвости), у процесі виробництва коксу – побічні хімічні продукти, а під час виробництва чавуну та сталі – шлаки та залізовмісні шлами. Також на підприємствах утворюються однотипні супутні відходи, зокрема люмінесцентні лампи, акумуляторні батареї, відпрацьовані мастила та побутові відходи.

У своїй діяльності ми прагнемо мінімізувати обсяги утворення відходів, забезпечити безпечне розміщення відходів у спеціально відведених для цього місцях, максимізувати їх утилізацію й повторне використання шляхом заміщення залізорудної сировини скрапом та виробництва щебню для будівництва й ремонту доріг.

Відповідно до вимог чинного законодавства, а також згідно із внутрішніми регламентами Групи Метінвест, усі підприємства регулярно збирають дані щодо обсягів та видів утворення відходів. Для більшості технологічних відходів таку інформацію збирають щодоби, а для супутніх – щокварталу. Передавання та накопичення необхідної інформації відбувається за допомогою уніфікованих електронних довідок, які координатори на підприємствах вносять до централізованої бази даних Групи Метінвест.

Співпрацюючи з різними підрядними організаціями у сфері поводження з відходами, ми проводимо багаторівневу перевірку дотримання наших внутрішніх процедур. Окрема увага приділяється перевірці відповідності процедур переробки, утилізації та знешкодження відходів вимогам чинного законодавства та визначеним нормативам. Для запобігання порушень із боку підрядних організацій Метінвест ретельно контролює всю документацію як до, так і під час надання послуг з утилізації, а екологічні служби здійснюють вибіркові виїзні аудити найбільших спеціалізованих організацій для перевірки відповідності наявних потужностей з утилізації небезпечних відходів нормам законодавства.

Група Метінвест розміщує відходи лише у спеціально облаштованих місцях – на гірничих відвалах, шлако- та шламонакопичувачах. Також на трьох наших гірничо-збагачувальних комбінатах розташовані хвостосховища. Це споруди, розташовані в районах з відносно невеликою сейсмічною активністю і менш схильних до сильних злив. Усі хвостосховища Групи мають ємність, якої вистачить на багато років роботи. У межах провадження своєї діяльності Метінвест повністю виконує нормативні вимоги чинного законодавства, щоб зберегти необхідні ліцензії. Ми повсюдно здійснюємо жорсткий контроль за моніторингом місць розміщення відходів і мінімізуємо потенційні ризики. Відповідальні співробітники перевіряють хвостосховища двічі на день. Зовнішній контроль здійснює спеціальна комісія, яка проводить виїзні аудити двічі на рік, а також державні органи, що перевіряють стан хвостосховищ раз на рік.

Гарантування довгострокової безпеки хвостосховищ

Після трагічного обвалення дамби хвостосховища в Бразилії у 2019 році компанії в усьому світі приділяють пильну увагу довгостроковому гарантуванню безпеки таких об'єктів та переглядають процедури поводження з ними.

Оскільки пріоритетом номер один для Групи Метінвест є гарантування безпеки співробітників і місцевого населення, Комітет із промислової безпеки, охорони праці та екології при Наглядовій Раді доручив менеджменту провести незалежне обстеження стану всіх хвостосховищ підприємств Групи. Ми залучили авторитетних міжнародних експертів компанії SRK Consulting Limited для проведення аудиту експлуатаційної безпеки хвостосховищ. Незалежні консультанти діяли згідно з відповідними керівними принципами Гірничодобувної асоціації Канади і правилами безпеки Канадської асоціації дамб,

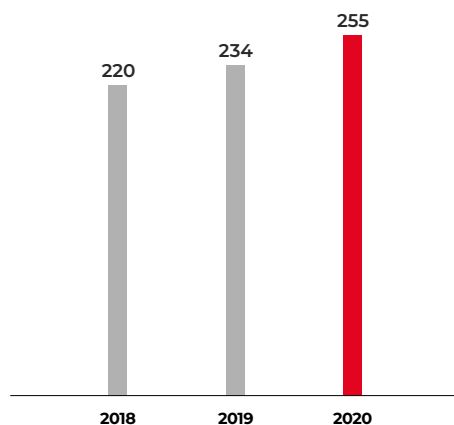
які ґрунтуються на провідних міжнародних практиках.

Під час аудиту було проведено натурне обстеження дамб усіх хвостосховищ на стійкість. Спеціалісти компанії SRK Consulting Limited оцінили методи й заходи поточного контролю стану дамб, який наразі систематично здійснюють підприємства. Перевірка довела, що Група Метінвест дотримується всіх необхідних місцевих нормативів. Нам надали рекомендації щодо подальшого вивчення показників, які будуть отримані в 2021 році за допомогою інструментальних досліджень і відбору зразків із використанням спеціального обладнання.

Ми продовжимо відстежувати доступні технологічні рішення, що дадуть можливість підвищити безпеку хвостосховищ відповідно до провідних міжнародних практик та гарантувати їхню безпеку як для довкілля, так і для населення і майбутніх поколінь.

Загальний обсяг відходів, млн тонн

У звітному періоді протягом виробничого циклу на підприємствах Метінвесту утворилося 255 млн тонн промислових відходів, з яких 97% – малонебезпечні, здебільшого розкривні породи та хвости збагачення гірничодобувних підприємств.

Збільшення обсягу утворення відходів на 9% пов'язано зі зміною частки розкривних порід у загальному обсязі видобутку. Пропорція пустих скельних порід та цінної руди під час розробки кар'єру залежить від природніх умов залягання корисних копалин. Цей фактор також значним чином впливає на кількість перероблених або переданих відходів – малонебезпечні відходи майже в повному обсязі розміщуються у спеціальних відвалах і хвостосховищах, а також частково йдуть на будівництво технологічних доріг у кар'єрах і гірничо-технічну рекультивацию.

У 2020 році обсяг перероблених відходів становив 24%, що на 4% менше минулорічного показника. Таке зниження є результатом двох факторів. По-перше, більш інтенсивної утилізації шлакової продукції маріупольських металургійних підприємств та більшого обсягу

Обсяг утворених відходів, млн тонн

Рік	Загальний обсяг відходів, розміщених на полігонах ¹⁵	Загальний обсяг відходів, переданих стороннім організаціям ¹⁵	Загальний обсяг перероблених відходів ¹⁵	Загальний обсяг утворених відходів
2018	159	1	60	220
2019	166	3	66	234
2020	193	3	60	255

будівельних відходів на Північному ГЗК у 2019 році. По-друге, збільшення видобутку залізної руди у звітному періоді.

GRI 306-1; 306-2

У процесі виробництва на Азовсталі утворюється побічний продукт – шлак, який зберігається у так званих відвалах. Підприємство продовжує використовувати обладнання американської компанії AMCOM для видобування металомісних компонентів зі шлаку та подальшої обробки в кисневого-конвертерному цеху, що допомагає зменшити використання окатишів та агломерату. Цей захід є частиною програми охорони навколишнього середовища в Маріуполі на 2012–2020 роки. Окрім проєкту переробки металомісного компоненту, з 2008 року підприємство також використовує конвертерний шлак у доменному процесі. Це все дає нам можливість зменшити загальний обсяг шлаку.

У межах меморандуму з муніципалітетом Маріуполя щодо спільного розвитку міських та регіональних програм Азовсталь та ММК імені Ілліча

продовжили реалізацію проєкту «Соціальний шлак». Він передбачає безкоштовне передавання шлакової продукції комунальним підприємствам міста та області для ремонту дорожнього покриття. Загалом у 2020 році передано 436 тисяч тонн шлакової продукції. У 2020 році на Маріупольському ремонтно-механічному заводі із залученням висококваліфікованих аудиторів проведено інвентаризацию відходів для виявлення нових найменувань та визначення рівня їхньої небезпеки для навколишнього середовища. Додатково було розроблено й реалізовано заходи з мінімізації негативних наслідків, а саме: оновлено інструкцію поводження з відходами, визначено місця зберігання нововиявлених відходів у структурних підрозділах, оновлено схеми тимчасового зберігання та організовано їх первинний облік, а також вирішено питання щодо передачі відходів на утилізацію спеціалізованим підприємствам.

На ММК імені Ілліча у межах впровадження частини II «Поліхлорованих дифеніли» Стокгольмської конвенції «Про стійкі органічні забруднювачі» щодо припинення використання

поліхлорованих дифенілів в обладнанні (трансформаторах, конденсаторах та інших приймачах, що містять рідкі речовини) передано на утилізацію дев'ять трансформаторів із вмістом поліхлорованих дифенілів. Станом на кінець звітної періоду на ММК імені Ілліча залишилось ще 60 таких трансформаторів.

У 2020 році на Північному ГЗК реалізовано проєкти з повторного використання розкривних порід Ганнівського кар'єру. Мета заходів – забезпечити раціональне використання гірничого відводу комбінату та зменшення території під розміщення промислових відходів. Розкривні породи і хвости збагачення використовувалися для будівництва та ремонту автомобільних і залізничних колій у кар'єрах, а також дамб хвостосховища. Аналогічні заходи провели і на Центральному ГЗК.

У найближчій перспективі ми плануємо запровадити повну автоматизацію збору даних про обсяг та види відходів до централізованої бази на основі наявної системи SAP ERP (Enterprise resource planning).

¹⁵ Може включати відходи, утворені в попередні періоди.